

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดแก้ปัญหา ระหว่างวิธีการสอนแบบพุทธะกับการสอน
แบบปกติ วิชาการประมาณราคาก่อสร้าง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
ช่างสำรวจ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

The Comparison of Learning Achievement and Problem Solving Ability Between Buddhist
Instruction Method and Normal Method in Structure Cost Estimate Subject of the Second Year
Certificate Students in Survey Department, Hatyai Technical College

สุมาลี แสงแวว (Sumalee Saengwaew)¹ จรีลักษณ์ รัตนพันธ์ (Jareeluk Ratanaphan)²

เพชรพ้อง มยุขโชติ (Petchpong Mayukhachot)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับปวช. 2 ช่างสำรวจ ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบพุทธะ กับวิธีการสอนแบบปกติ (2) เปรียบเทียบการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ระดับปวช. 2 ที่เรียน โดยวิธีการสอนแบบพุทธะ กับวิธีการสอนแบบปกติ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ระดับปวช. 2 ช่างสำรวจที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบพุทธะ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน ระดับปวช. 2 ช่างสำรวจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียน 80 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้างของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะ สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบพุทธะอยู่ใน ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ วิธีการสอนแบบพุทธะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดแก้ปัญหา อาชีวศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sumaleepik@windowslive.com.

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช drjareeluk@gmail.com.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช g4386013@hotmail.com.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to (1) compare the learning achievement of the second year certificate students in Survey department learning with Buddhist instruction method and normal method (2) compare the problem solving ability of the second year certificate students in Survey department learning with Buddhist instruction method and normal method (3) study the satisfactions of the second year certificate students in Survey department learning with Buddhist instruction method The samples were 80 second year certificate students in Survey department from 2 classrooms who were studying in the second semester of the academic year 2021 at Hatyai Technical College. The samples were obtained by cluster random sampling. The instruments of this research were learning management plans in Structure Cost Estimate subject based on Buddhist instruction method and normal method, an achievement test, a problem solving ability test, and a satisfaction questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test. The research finding were as follows: (1) the post-learning achievement in Structure Cost Estimate subject of the second year certificate students in Survey department learning with Buddhist instruction method was significantly higher than normal method at the 0.5 level of statistical significance; (2) the post-test of problem solving ability in Structure Cost Estimate subject learning with Buddhist instruction method was significantly higher than normal method at the 0.5 level of statistical significance.; and (3) the students who studied with Buddhist instruction method had the highest of level overall learning satisfactions.

Keywords: Buddhist instruction method, Learning achievement, Problem solving ability,
Vocational education

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

บทนำ

การจัดอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชา ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ให้สามารถสนองความต้องการของตลาดและการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้ดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ 3 ประการ ประการแรก คือ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชนหรือสังคม โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ประการที่สอง เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการทั้งด้านทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตร่วมกันสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมทั้งมีการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และประการสุดท้ายคุณภาพและคุณลักษณะสำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา จะต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กรอื่น เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ซึ่งมีนโยบายจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด สำหรับการจัดการเรียนการสอนช่างสำรวจ ปีการศึกษา 2562-2563 ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชา การประมาณราคาก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ถึง 2.50 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามที่กำหนด นอกจากนั้นยังพบว่านักเรียนหลายคนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างไม่ดีเท่าที่ควร จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบพุทธะ พบว่าเป็นกระบวนการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ถึงพร้อมด้วยการเป็นผู้มีความประพฤติที่ถูกต้อง จิตใจที่มั่นคง และสามารถใช้กระบวนการทางปัญญาที่จะนำพาความเจริญออกมาเกิดขึ้นในตน เมื่อมีปัญญาก็จะรู้และเข้าใจความเป็นจริงของธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นที่ตัวผู้เรียนไม่ใช่จากสิ่งที่ผู้สอนหยิบยื่นให้ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดอิสระทางความคิด ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังผลการวิจัยของ กิตติชัย สุธาสิโนบล (2553) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนแบบพุทธะวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาผลใน 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านกาย ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตใจ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พระมหาธีรพันธ์ เชิญรัมย์ (ถาวร) (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามแนวพุทธะ ผลการวัดด้านเจตคติของนักเรียนต่อวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องพระสงฆ์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามแนวพุทธะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความสำคัญของปัญหาและผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอมาในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง จึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ระหว่างวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

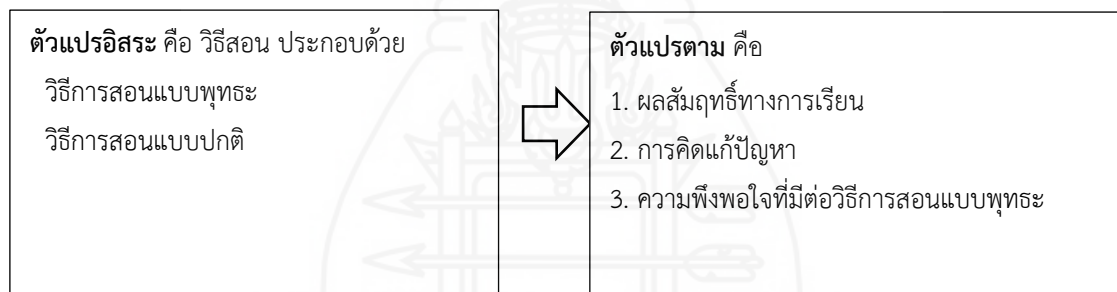
The 12th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ หลังเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบพุทธะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ระหว่างวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ มีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) เพื่อศึกษาผลการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดแก้ปัญหา และความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ โดยผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนแบบพุทธะมาใช้เป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียน 80 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม จ้างฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความยากตั้งแต่ 0.45 ถึง 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.60 และค่าความเที่ยง เท่ากับ .798 แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาผลการวิเคราะห์ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.44 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.70 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .945 และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง หลังเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ

	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง (แบบพุทธะ)	40	25.33	3.17	4.99*	.00
กลุ่มควบคุม (แบบปกติ)	40	21.25	4.08		

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.17 นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.08 และ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะกับวิธีการสอนแบบปกติ

	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง (แบบพุทธะ)	40	27.20	2.70	5.98*	.00
กลุ่มควบคุม (แบบปกติ)	40	23.23	3.22		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบพุทธะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.20 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.23 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.22 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มพบว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่วงสำรวจ ที่มีต่อวิธีการสอนแบบพุทธะ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ด้านเนื้อหาสาระ			
1.1 นักเรียนพอใจเนื้อหาสาระที่เรียน	4.95	0.22	มากที่สุด
1.2 ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระกับระดับชั้นของนักเรียน	4.73	0.51	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาสาระมีประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.75	0.44	มากที่สุด
รวม	4.81	0.39	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4.70	0.46	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน	4.73	0.51	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	4.68	0.48	มากที่สุด
2.4 นักเรียนพอใจกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.41	มากที่สุด
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทางด้านแก้ไขปัญหา	4.78	0.42	มากที่สุด
2.6 ครูให้เทคนิควิธีการปฏิบัติที่ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น	4.70	0.46	มากที่สุด
รวม	4.73	0.46	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียน			
3.1 สื่อการเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.45	0.50	มาก
3.2 สื่อการเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.85	0.36	มากที่สุด
3.3 สื่อการเรียนช่วยส่งเสริมให้สามารถฝึกทักษะปฏิบัติได้ง่ายขึ้น	4.78	0.42	มากที่สุด
รวม	4.69	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลประเมินผล			
4.1 มีการวัดผลและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริง	4.63	0.49	มากที่สุด
4.2 เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	4.80	0.41	มากที่สุด
4.3 นักเรียนมีโอกาสทราบผลการประเมินของตนเองและของกลุ่ม	4.48	0.51	มาก
รวม	4.64	0.47	มากที่สุด
สรุปผลรวมทุกด้าน	4.72	0.44	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าน้อย ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.46) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.43) และด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.47)

สรุปผลการวิจัย

1. หลังเรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังเรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรียนวิชาการประมาณราคาก่อสร้าง ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. **ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** ที่พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.17 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.08 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียน พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบพุทธะสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างเป็นขั้นตอน จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย สุราสิโนบล (2553) ที่ได้ศึกษาและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวพุทธะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา พรนิเสน (2548) ได้ศึกษาผลของการสอนแบบพุทธะวิธีที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ในรายวิชา ส 41102 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ในด้านของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบพุทธะวิธีมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ศรีไพร จันทรเชียว (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโดยพุทธะวิธีบูรณาการ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน วัดช้างเคียน จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนโดยวิธีสอนพุทธะวิธีบูรณาการกับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนพุทธะวิธีบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.50 และหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.60 แสดงว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.10 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีสอนพุทธะวิธีบูรณาการ กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนพุทธะวิธีบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ คิดเป็น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ร้อยละ 20.40 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นการสนับสนุนว่า การสอนด้วยวิธีสอนแบบพุทธะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ

2. การคิดแก้ปัญหา จากการวิจัยที่พบว่า คะแนนการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.20 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 คะแนนการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.23 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.22 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียน พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระนิวัดน์ วันณา (2560) ศึกษาวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกล เหลืองไพฑูรย์ (2561) ได้ศึกษาผลการเสริมสร้างความคิดเชิงบวกตามแนวพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมสามารถนำไปบูรณาการกับความคิดเชิงบวก บนฐาน 4 ฐาน คือ คิดบนฐานความจริง คิดแสวงหาความจริง การคิดแก้ปัญหา และการคิดสร้างประโยชน์ ความคิดเชิงบวกตามหลักพุทธธรรม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงชีวิต ทำให้เกิดพลังทางความคิดนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ จนบรรลุความสำเร็จ เกิดความสุขในชีวิตอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัย ศรีไพร จันทร์เขียว (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโดยพุทธวิธีบูรณาการ ผลการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีบูรณาการ ทำให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคมได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นการสนับสนุนว่า การสอนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ช่างสำรวจ มีคะแนนการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ

3. ความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยที่พบว่า หลังทำการสอนด้วยวิธีการสอนแบบพุทธะ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนด้านเนื้อหาสาระอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบพุทธะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างเป็นขั้นตอน จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระ จิตตโสภณ (ขาวแจ้ง) (2555) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัย ศรีไพร จันทร์เขียว (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโดยพุทธวิธีบูรณาการ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาโดยวิธีสอนพุทธะวิธีบูรณาการ ในภาพรวมอยู่ที่ระดับพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนการสอนแบบพุทธะครูผู้สอนควรมีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม เพราะในขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างศรัทธา จำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้สึกรักชอบซึ่งในสาระที่เรียนให้เกิดกับนักเรียนก่อน รวมถึงควร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

จัดสภาพห้องและสร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน ให้แตกต่างจากการเรียนแบบทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสุขกับการเรียนและมีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ครูผู้สอนควรศึกษาหลักการ กระบวนการและเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบพุทธะทั้ง 5 ขั้นตอน ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และครูผู้สอนควรเข้าร่วมตรวจสอบความถูกต้อง โดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการอย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พิมพ์ครั้งที่ 3. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อุษากการพิมพ์.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2556). สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ.
- กิตติชัย สุธาสีโนบล. (2555). การจัดการเรียนการสอนตามแนวพุทธท้าวสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. ราชบุรี: สำนักพิมพ์ธรรมรักษการพิมพ์
- _____. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนววิถีพุทธสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครนายก. (ดุขนิพนธ์). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัญญา พรพิเสน. (2548). ผลของการสอนแบบพุทธวิธีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ ในรายวิชา ส 41102 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระธีระ จิตตโสโณ (ขาวแจ้ง). (2555). ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). จันทบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระนิวัฒน์ วันณา. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระมหาธีรพันธ์ เชิญรัมย์ (ถาวโร). (2549). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบพุทธวิธี เรื่องพระสงฆ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศรีไพร จันทรชัย. (2559). การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโดยพุทธวิธีบูรณาการ กับวิธีสอนแบบปกติ รายวิชาพระพุทธศาสนา ส.22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดช้างเคียน จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สกล เหลืองไพฑูรย์. (2561). การเสริมสร้างความคิดเชิงบวกตามแนวพุทธธรรม. (ดุขนิพนธ์). นครปฐม. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครปฐม.